

HERE seminar o doktorskim studijama – unapređenje kvaliteta doktorskih studija u Crnoj Gori, evropske prakse i iskustva

29. oktobar 2015. godine

Rektorat Univerziteta Crne Gore

9.00 – 9.30 Registracija učesnika

9.30 – 10.00 Pozdravne riječi

- prof. dr Zdravko Krivokapić, rukovodilac Centra za doktorske studije
- Mubera Kurpejović, direktor Direktorata za visoko obrazovanje, Ministarstvo prosvjete

10.00 – 10.15 Predstavljanje HERE tima i aktivnosti – Vanja Drljević, nacionalni Erasmus + Coordinator

10.15 – 10.30 Doktorske studije kroz iskustvo učešća na međunarodnom HERE događaju o doktorskim studijama, prof. dr Mira Vukcević, predsjednik HERE tima Univerzitet Crne Gore, Metalurško-tehnološki fakultet

10.30 – 10.45 Doktorske studije u društvenim naukama, prof. dr Sasa Milić, član HERE tima, Univerzitet Crne Gore, Filozofski fakultet

10.45 – 11.00 Uloga i ciljevi Centra za doktorske studije u Crnoj Gori, prof. dr Zdravko Krivokapić, rukovodilac Centra za doktorske studije

11.00 – 11.15 Pauza za kafu

11.15 – 12.30 Primjeri dobre prakse u centralizovanom upravljanju doktorskim studijama, prof. Melita Kovačević, Sveučilište u Zagrebu

- Izgradnja kapaciteta za doktorske studije i uspostavljanje kapaciteta za obezbjeđivanje kvaliteta
- Centralizovano upravljanje doktorskim studijama, prednosti ili nedostaci
- Širok pristup doktorskim programima
- Status doktoranada i kritična masa
- Kriterijumi prilikom odabira doktoranada

12.30 – 13.30 Diskusija

13.30 – 14.30 Ručak

14.30 – 15.15 Nastavak sesije - prof. dr Melita Kovačević

- Prioritizacija u okviru istraživačkih kapaciteta, odnosno disciplina
- Uloga aktivnog istraživanja u toku doktorskih studija
- Iskustva Hrvatske u uspostavljanju doktorske škole

15.15 – 16.00 Diskusija

**HERE seminar o doktorskim studijama – unapređenje kvaliteta doktorskih studija u
Crnoj Gori, evropske prakse i iskustva
30. oktobar 2015. godine
Rektorat Univerziteta Crne Gore**

10.00 – 11.00 Sastanak s rukovodiocem i članovima Centra za doktorske studije

- Izazovi u pogledu doktorskih studija u Crnoj Gori, uloga Centra za doktorske studije, pravci daljeg razvoja, programska (EU) podrška unapređenju kvaliteta doktorskih studija u Crnoj Gori

11.00 – 14.00 Radionica za mentore na doktorskim studijama

- Mentorstvo, organizacija mentorskog rada na doktorskim studijama
- Struktura rada sa kandidatima
- Praćenje rada kandidata

Osnovne informacije

U novom dobu modernih tehnologija, i sve bržeg razvoja istih, doktorske studije sve više se suočavaju s mnogobrojnim izazovima koje nameće brz razvoj novih tehnologija i proces globalizacije. Doktorske studije ne mogu se posmatrati više samo u lokalnom kontekstu, već u međunarodnom okviru. Konkurencija se širi s lokalnog na međunarodni nivo, i potrebno je pokazati da inovativnost koju nudi doktorand može biti uporediva ne samo na lokalnom, već i na međunarodnom nivou.

U regionu Zapadnog Balkana ne postoji duga tradicija doktorskih studija, naročito centralizovanih doktorskih studija i ne postoji razradjen sistem obezbjedjivanja kvaliteta u istraživanjima. Rezultat je, često, nepravilan odnos klasičnih predavanja i istraživanja na doktorskim studijama, odnosno pretjerano regulisanje istraživanja sa dodjelom kredita čak i za istraživačke aktivnosti. Prevelika regulacija istraživačkih aktivnosti doktoranada praćena nedovoljno razvijenim sistemom kvaliteta u istraživanjima, ugrožava mobilnost mladih istraživača na trećem ciklusu studija. Sve navedeno ukazuje na potrebu da se doktorske studije na ovim prostorima restrukturiraju u skladu sa usvojenim praksama razvijenih istraživačkih sredina. To podrazumijeva usklađivanje s principima visokog kvaliteta, širokog pristupa mladim istraživača doktorskom obrazovanju, fleksibilnog sistema organizacije i upravljanja koji omogućavaju dobar profesionalni razvoj doktoranada i značajnu mobilnost kao jedan od preduslova kvaliteta u istraživanjima.

Tokom procesa restrukturiranja otvaraju se sljedeći izazovi:

- povećanje kritične mase doktoranada u svim naučnim i umjetničkim oblastima;
- opis i status doktoranada;
- praćenje napretka doktoranada u istraživanju;
- centralizovano upravljanje procesom istraživanja;
- kvalitet mentorstava.
- razvoj kapaciteta po svim navedenim pitanjima (organizacija doktorskih studija, organizacija centralizovanog upravljanja doktorskim studijama po oblastima, uključivanje doktoranada u proces istraživanja na svim nivoima doktorskih studija, obezbjedjivanje kvalitetnog mentorstva, kvalitet u istraživanju i kvalitet istraživačke infrastrukture).
- prava intelektualne svojine i istraživačka etika kao ključni elementi u motivaciji istraživača;
- internacionalizacija doktorskih studija.

Poslednji, ali ne najmanje važan aspekt internacionalizacije doktorskih studija nameće se kao neminovan i ključan za povezivanje univerziteta s ostatkom svijeta, i omogućavanje

“cirkulacije mozgova”, kao i mogućnost finansijske podrške preko različitih programa EU podrške.

Ishodi seminara:

Cilj Seminara je da upravo pokuša da odgovori na gore pomenute izazove. Seminar ima za cilj da podigne svijest istraživača o navedenim izazovima u pogledu organizacije doktorskih studija, menadžmentu i centralizovanom upravljanju treninga za doktorande, podizanja kvaliteta, istraživačke infrastrukture u oblasti doktorskih studija i internacionalizacije kao instrumenta za podizanje kvaliteta doktorskih studija i visokog obrazovanja u cjelini.

Uzimajući u obzir sličnost obrazovnih sistema Hrvatske i Crne Gore, iskustvo Hrvatske može da nam pomogne kako bi uspostavili sistem koji će biti konkurentan i uporediv sa sistemima zemalja EU, čime će se podići kvalitet i ojačati mobilnost mladih istraživača.

Ciljne grupe Seminara su: članovi HERE tima, prorektori, predstavnici Centra za doktorske studije, sadašnji i budući mentori, predstavnici Studentskog parlamenta, predstavnici Ministarstva prosvjete.

Osnovna dokumenta:

- Salzburg Principles, 2005
http://www.eua.be/eua/jsp/en/upload/Salzburg_Report_final.1129817011146.pdf
- Salzburg II Recommendations, 2010
http://www.eua.be/Libraries/publications-homepage-list/Salzburg_II_Recommendations
- Principles for Innovative Doctoral Training, European Commission, 27 June 2011
http://ec.europa.eu/euraxess/pdf/research_policies/Principles_for_Innovative_Doctoral_Training.pdf
- Report of Mapping Exercise on Doctoral Training in Europe (European Commission, 27 June 2011)
http://ec.europa.eu/euraxess/pdf/research_policies/Report_of_Mapping_Exercise_on_Doctoral_Training_FINAL.pdf
- Study on the organisation of doctoral programmes in EU neighbouring countries (Technopolis group, December 2010)
http://eacea.ec.europa.eu/tempus/participating_countries/study/doctoral_programme/final_synthesis_report.pdf

- CODOC – Cooperation on Doctoral Education between Africa, Asia, Latin America and Europe, 2012
http://www.eua.be/Libraries/publications-homepage-list/EUA_CODOC_web
- Quality Assurance in Doctoral Education – results of the ARDE project (EUA publications 2013)
http://www.eua.be/Libraries/publications-homepage-list/EUA_ARDE_Publication
- Doctoral Education for transferable skills in Croatia Guidelines for further development
http://www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/Istrazivanja/Poslijediplomski/Ured_za_doktorske_studije_i_programe/modoc/Guidelines_engl..pdf
- Croatian Doctoral Development - Introduction and Proposed Curriculum
http://www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/Istrazivanja/Poslijediplomski/Ured_za_doktorske_studije_i_programe/modoc/Curriculum_engl.pdf
- Doctoral Education In Central- and South-East Europe Follower or Leader? A Wake-Up Call
http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2405663
- PhD Training In Central- and South-East Europe Leave to Explore – Return to Lead
http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2257704